

SALMIAKKI-AINEISTO

Salmiakki-aineisto sisältää neljä osaa:

- ohjeita ja ideoita karkkien ja varsinkin salmiakki-aiheen käsittelyyn ryhmissä
- salmiakista kertovan selkotekstin
- aiheeseen liittyviä kysymyksiä ja tehtäviä
- Klassikkokarkkikortit.

Tulosta tarvitsemasi osat. Klassikkokarkkikortit ja tehtävä sivut kannattaa tulostaa vain yhdelle puolelle paperia. Sivut voi tulostaa myös A3-kokoiselle paperille, jos käyttäjät näkevät huonosti.

Salmiakki-aineiston käyttäminen

Aineistoa voi käyttää yhteisen lukuhetken elävöittämiseen tai muuten vain, ryhmälle soveltuvalla tavalla.

Kokemuksia ja mielipiteitä herättelevät kysymykset ja tehtävät tekevät tekstistä omakohtaisemman.

Kokoontumisen aikana voi myös järjestää salmiakki- tai karkkiraadin, kokeilla salmiakkireseptejä, katsella lyhyitä videoita karkkien valmistamisesta tai pelata makeita muistoja herättävillä Klassikkokarkkikorteilla.

Jos salmiakkiaihe ei maistu, keskustelussa ja tekemisessä kannattaa tuoda esiin muita karkkeja.

Yhteistä tekemistä

Salmiakkiraati voi maistella ja arvioida erilaisia makuja. Mielipiteiden ilmaisun tukena voi käyttää Tehtävät-tiedoston makua kuvailevia sanapareja tai ilmekuvia.

Internetistä löytyy salmiakkiruokien ja -juomien reseptejä. Valitkaa suosikkireseptinne.

Helsingissä voi osallistua Salmiakkigaalaan tai Lakritsi- ja salmiakkifestivaaleihin.

Karkkiaiheisia videoita Ylen Elävässä arkistossa

- Nukkumatin mukana karkkitehtaassa 1949. Mustavalkoinen video, jossa on ajankuvaa karkkien koneellisesta valmistuksesta Fazerin tehtailla. Kesto 10 min.
- Karamellien ihmemaa 1966. Nostalgisessa videossa käydään vierailulla Fazerilassa. Kesto 13 min.
- Hellaksen herkkuja 1960. Videossa vieraillaan Hellaksen karkkitehtaassa Turussa. Kesto 10 min.

Suomalaisia karkkimainoksia 50–80-luvuilta löytyy internetosoitteesta www.youtube.com (hakusanat: vanhat makeismainokset, Kirsi Alastalo).

Karkkiaiheisia kirjoja

Salmiakista ja muista karkeista on tehty kirjoja, joissa on paljon makumuistoja herättäviä, selkeitä kuvia.

- Salmiakki
Jukka Annala 2001
- Lakua!
Mari Leppänen 2004
- Purukumikirja
Jukka Vesterinen 2005
- Sisulla siitä selviää!
Rauno Lahtinen 2008
- Makein kirja – Makean ja makeiskääreiden historiaa
Antti Kuusisto 2013
- Fazer 100
Jörn Donner 1991

Kappale-ehdotuksia yhdessä kuunneltavaksi:

- Tavaramarkkinat: Kevät
- Brita Koivunen: Suklaasydän

Kuvia ja tietoa karkeista internetissä

- Suomen Salmiakkiyhdistys ry:
www.salmiakki.fi.
- Suomalaisen salmiakin historia sanoin ja kuvin: www.fazer.fi > Tuotteet > Makeiset > Retroherkut > Salmiakin vuosikymmenet.
- Videoita, kuvia ja lyhyitä tarinoita Fazerin tuotteista ja historiasta: www.fazergroup.com/fi > Tietoa meistä > Historia & perinne.
- Sisun historia sanoin ja kuvin: www.sisulla.fi > Historia.
- Hellaksen karkkipakkauksia: www.finna.fi (hakusanat: Hellas, makeinen).
- Mainoshenkisiä videoita, joissa mukana Apteekin salmiakin historiaa: www.haganol.fi ja www.haganol.fi > yritys.

Salmiakki-aineisto on osa Suomi-sarjaa. Sarjan tarkoitus on edistää selkokirjallisuuden monipuolista ja osallistavaa käyttöä ryhmätoiminnassa.

Suomi-sarjan jokaiseen osaan sisältyy otteita Oppimateriaalikeskus Opikkeen julkaisemista selkokirjoista sekä tekstiin liittyviä kysymyksiä, tehtäviä ja kuvia. Aineisto on tulostettavissa sekä Opikkeen verkkokaupasta että Vanhustyön keskusliiton Vahvike-aineistopankista, internetosoitteesta www.vahvike.fi.

Aineiston tekijä on geronomi Kirsi Alastalo, jonka työskentelyn on mahdollistanut Otto A. Malmin lahjoitusrahasto.